

Geert Jansen laat provincie artistieke wasdom na

Art Overijssel 2014 als een genereus geschenk

tekst: Jet van der Sluis
foto's: artoverijssel.nl

Toen voormalig commissaris van de koningin Geert Jansen in 2011 afscheid nam als voorzitter van het Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel heeft hij gekozen voor een buitengewoon cadeau: een website die Overijsselse kunstenaars bij een groter publiek introduceert om hun naamsbekendheid – niet alleen binnen de provinciegrenzen – te vergroten. Een genereus en-sympathiek initiatief, maar wel een project met haken en ogen. Inmiddels zijn we toe aan de tweede ronde en wordt een nieuwe lichting kunstenaars in het zonnetje gezet. Twente is ook dit keer weer sterk vertegenwoordigd.

Bij de lancering van de website www.artoverijssel.nl in 2012 heerste er nogal wat onduidelijkheid over het hoe en waarom van juist deze eerste lichting van vijftig kunstenaars. Kiezen is immers ook verliezen en onderhuids sadderde er nogal wat chagrijn. Indertijd is ook aan mij, Jet van der Sluis, gevraagd om als kunsthistorica toe te treden tot het curatorium, samen met vier anderen die affiniteit hebben met het Overijsselse kunstbedrijf. Veel kunstenaars verkeerden in de veronderstelling dat het curatorium verantwoordelijk was voor de eerste lijst van kunstenaars, de selectie 2012-2013. Daar was echter geen sprake van: de eerste lijst werd samengesteld op voordracht van zes Overijsselse kunstinstellingen. Pas vanaf het moment dat de eerste versie in de lucht was werd het curatorium actief.

Ondanks alle goede bedoelingen liep het niet meteen op rolletjes. Er waren nogal wat kinderziektes: de wat al te nadrukkelijk ontworpen site, die mee kleurde met het door de kunstenaar gebruikte palet, stelde te hoge systeemeisen aan de gemiddelde computer van de bezoekers en – kwalijker nog – leidde veel te veel af van het werk van de kunstenaars waar het om ging. Inmiddels is er een aantal wijzigingen doorgevoerd en draait de site veel beter met een rustiger achtergrond.

Nieuwe dynamiek

In retrospectief is die eerste editie absoluut een goede aftrap geweest, maar het was wel een site voor één beperkte groep Overijsselse kunstenaars, waarbij het niet voor

Vervolg op pagina 22

de ROSKAM

Wat te denken van een tas met tanden, met mensenhaar of met (knp)ogen?

iedereen helder was op grond waarvan de gelukkigen gekozen waren.

De editie 2014-2015 is op een andere manier tot stand gekomen: aan de zittende kunstenaars is gevraagd om zelf één of meerdere kunstenaars uit Overijssel te nomineren als hun opvolger. Uiteraard met de gedachte dat er daardoor een nieuwe dynamiek zou ontstaan: de huidige keuze is door de kunstenaars zelf bepaald en niet langer voor hen. Deze nieuwe werkwijze heeft voor een opvallend gevarieerde selectie gezorgd, waarbinnen een aantal zaken opvalt.

Allereerst blijkt dat veel kunstenaars van het eerste uur hartverwarmend solidair zijn met hun vakbroeders: ze gunnen hun vrienden en generatiegenoten ook een plek. Zo corrigeren ze eigenlijk de eerste lijst, omdat deze kunstenaars volgens hen net zozeer een plaats verdienen als zijzelf. Zo koos de schilder Bert de Wilde bijvoorbeeld voor de bekende beeldhouwer Bert Meinen, die wellicht ten onrechte ontbrak aan de vorige editie. Verder blijkt duidelijk uit de huidige lijst dat er in Overijssel nog volop geschilderd wordt. Iets wat Henk Lassche, de grote promotor van de Overijsselse schildertraditie, deugd zal doen! Henk zelf benoemde de bijna tachtigjarige Thijs

Buit tot zijn opvolger op de lijst, wat eens temeer getuigt van zijn vermogen om anderen onbaatzuchtig te bewonderen én van zijn respect voor de traditionelere genres. Dat de schilderkunst in Overijssel nog steeds springlevend is, blijkt wel uit het werk van jonge schilders als Louis van Aarle en Maarten van Aken. Binnen die schilderkunst wordt ook bij ons nog steeds volop geëxperimenteerd, zoals onder anderen Marjo Slei derink en Udo Boereema demonstreren. Daarnaast is het verheugend dat er ook zoveel andere disciplines vertegenwoordigd zijn: fotografie, autonome tekenkunst, grafiek, grafische vormgeving, installatiekunst, keramiek en allerlei vormen van beeldhouwkunst. Gelukkig is er ook gekke en tegendraadse kunst genomineerd: kunst met een grimlach die zich juist niet makkelijk laat indelen. Dat geldt voor de plakbandcollages van Willie Beckmans, maar vooral voor de geestige, toegepaste kunst van Yael Bonekamp uit Deventer. Met haar bijna animistische gebruiksvormen bespeelt ze een heel register van associaties: de bijna pathologische waarde die aan accessoires als tassen en kledingstukken wordt toegeschreven, het akelig consumptieve begrip *must have* en de vergeefse drang om je te onderscheiden op basis van

wat ieder ander ook heeft of wil hebben.

De verienststukken van onze identiteit die Bonekamp maakt, hebben iets heel ongemakkelijks. Wat te denken van een tas met tanden, met mensenhaar of met (knp)ogen? Vervreemding en humor bepalen de gelaagtheid van dit werk waarin zeker ook een verwijzing naar de toezicht van primitievere culturen aanwezig is.

Raadsel mens

Ook binnen de verschillende artistieke disciplines is sprake van een enorme diversiteit in werkwijze en benadering, bijvoorbeeld bij de beeldhouwers. Er zijn de technisch razend knappe beelden van Linda Biemans, die in marmer werken en daarmee in de klassieke traditie staat. Toch zijn haar beelden anders, omdat Biemans ons slechts ontkelsels of facetten van de mens toont als kapsels, sjaals of delen van een tors, waardoor er veel over blijft om zelf in te vullen. Kunst die het raadsel mens vergroot, eijgenlijk. Daarnaast denk ik aan de intrigerende, stekelige mens- en dierbeelden van Sebiha Demir die ook landelijk opzien baarde, mede omdat de huid van haar beelden bestaat uit lege patroonhulzen. Een van